

European
Yeti

ECOTURISM

NOȚIUNI INTRODUCTIVE

Scop: Înțelegerea locului ecoturismului în peisajul larg al serviciilor și activităților turistice; înțelegerea modului în care a luat naștere și ce îl diferențiază de alte tipuri de turism.

Obiective:

Înțelegerea noțiunii de turismul de masă și a daunelor pe care le poate provoca populațiilor locale, mediului și chiar siturilor turistice.

Înțelegerea apariției turismului durabil ca răspuns la amenințările turismului de masă; ce este turismul durabil, care sunt scopurile sale, organizațiile care reglementează sau se ocupă de turismul durabil la nivel global, standardele și reglementările europene privind acest subiect.

Înțelegerea ecoturismului ca o ramură a turismului durabil care nu vizează doar a fi inofensiv pentru mediul înconjurător și comunitățile locale, ci să fie de ajutor; ce este, principiile sale, exemple de organizații de ecoturism, exemple de activități de ecoturism.

SCOP & OBIECTIVE

Turismul este o ramură importantă a economiei, capabilă să aducă venituri, să creeze locuri de muncă și să asigure schimburi culturale între vizitatori și localnici.

Cu o creștere globală a veniturilor și timpului liber, turismul crește la o rată ridicată:

Sosiri internaționale de turiști

1950 -> 25 milioane

1970 -> 166 milioane

1990 -> 435 milioane

2018 -> 1.442 miliarde

Proiecție pentru 2030 -> 1.8 miliarde

Și acesta este doar turismul internațional!

Mai mult pe www.theworldcounts.com

TURISMUL DE MASĂ

Acesta se produce când un număr foarte mare de turiști (sute de mii sau milioane) vizitează aceeași destinație. Numărul este definit în comparație cu suprafața sitului turistic și densitatea populației locale.

Cu creșterea turismului de masă, consecințele negative ale turismului devin evidente.

Costul pentru populația locală:

1

creșterea costului
locuințelor (chirii,
prețuri de case)

2

creșterea costului
vieții

3

presiune asupra
serviciilor de
infrastructură (transport,
apă și canalizare,
colectarea gunoiului)

4

atmosferă neplăcută
pentru localnici

5

afacerile locale
trebuie să
concureze cu
afacerile globale
într-un dezavantaj

TURISMUL DE MASĂ: Costul pentru populația locală

În Veneția (5,5 milioane de turiști pentru o populație de 50.000 în 2019), populația a scăzut de la 175.000 în 1950 la doar 50.000 astăzi. În 2019, organizațiile pentru rezidenți au protestat împotriva turismului scăpat de sub control.

Mai mult pe <https://allaboutvenice.com>

În Barcelona, unul dintre cele mai turistice orașe din Europa (8 milioane de turiști pentru o populație de 1,6 milioane în 2016), primarul Ada Colau a câștigat cursa pentru Primărie promițând să limiteze turismul.

Mai mult pe <https://www.forbes.com>

Populațiile vulnerabile sunt în pericol și mai mare de a fi deplasate pentru a face loc stațiunilor turistice

După tsunamiul din Oceanul Indian din 2004, comunitățile de coastă din Thailanda, sudul Indiei și Sri Lanka au fost relocate permanent în interior, în timp ce terenurile lor tradiționale au fost rezervate pentru dezvoltarea turismului.

Fenomene similare au avut loc în: Australia, Argentina, Bali, Bangladesh, Brazilia, China, Egipt, Honduras, Iordania, Mexic, Filipine, Namibia, Peru, Senegal, Tibet, Tanzania, Ghana, Honduras, Costa Rica, India, Burma.

Mai mult pe <https://travindy.com>

TURISMUL DE MASĂ: Costul pentru populația locală

adesea discrepanțele economice dintre turiștii bogați și localnicii săraci duc la apartheid economic

Turismul de masă afectează negativ populația locală în orașe, zone rurale și rezervații naturale, în Europa, dar și în alte părți!

Costul pentru mediu:

Epuizarea resurselor naturale, cum ar fi apa proaspătă sau materialele de construcție

- În India, un localnic utilizează 14 litri de apă pe zi, în timp ce un turist la un resort utilizează 1785 de litri pe zi (toaleta, piscina, udatul gazonului, terenul de golf etc.)

Mai mult pe <https://www.ted.com>

- În Bali, în 2019, au sosit 6,3 milioane de turiști pentru o populație de 4.400 de oameni. Pe insulă există peste 5000 de hoteluri și 730 de sate balineze, toate concurează pentru apa proaspătă și energie.

Mai mult pe <https://www.ted.com>

Poluarea

- În iunie 2019, Barcelona a fost numită portul cel mai poluat din Europa, cu cele mai mari cantități de oxid de sulf și oxid de azot cancerigen provenite de la navele de croazieră în vizită. Navele de croazieră în vizită emit aproape de cinci ori mai mult oxid de sulf decât toate mașinile din Barcelona.

Mai mult pe www.forbes.com

- Mașinile duc la afectarea a 97% dintre cele 417 Parcuri Naturale din SUA de poluare

Mai mult pe cleantechnica.com

Deșeurile

Datorită numărului mare de turiști, pantele Muntelui Everest sunt încărcate cu butelii de oxigen goale aruncate, corturi abandonate, containere de alimente și chiar excremente umane

Mai mult pe <https://education.nationalgeographic.org>

Distrugerea habitatului natural

Pentru a face loc facilităților turistice sau materialelor de construcție ceea ce pune mai multă presiune asupra speciilor în pericol

Cost pentru siturile turistice

densificarea
construcțiilor

supraaglomerarea

poluarea sonoră

diverse pericole care
pot afecta situl

dispariția siturilor
turistice

TURISMUL DE MASĂ: Cost pentru siturile turistice

Ecosistemul acvatic al Insulelor Phi Phi din Thailanda a fost amenințat de numărul mare de turiști până la punctul în care a fost închis.

Fortul Jaisalmer din India are o infrastructură depășită care nu poate face față fluxului de turiști.

Mai mult pe <https://www.theguardian.com>

TURISMUL SUSTENABIL

DEFINIȚII

Noțiunea de turism durabil a apărut ca o încercare de a contracara efectele negative ale turismului.

“

Turismul care ține seama în totalitate de impactul său economic, social și de mediu actual și viitor, răspunzând nevoilor vizitatorilor, industriei, mediului și comunităților gazdă.

UNEP & UNWTO, 2005: 11-12. Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers

“

Turismul durabil se referă la practicile durabile în și de către industria turistică, este o aspirație pentru impactul tuturor formelor de turism - toate formele de turism ar trebui să fie durabile.

GSTC website

“

Principiile de durabilitate se referă la aspectele de **mediu, economice și socio-culturale ale dezvoltării turismului**, și trebuie să se stabilească un **echilibru** adecvat între aceste trei dimensiuni pentru a garanta durabilitatea sa pe termen lung

UNEP & UNWTO, 2005: 11-12. Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers

“

Durabilitatea pe termen lung necesită un **echilibru** între **durabilitatea economică, socio-culturală și de mediu**. Nevoia de a **reconcilia creșterea economică și dezvoltarea durabilă** are, de asemenea, o dimensiune etică.

COMISIA EUROPEANĂ

A utiliza în mod optim resursele de mediu, menținând procesele ecologice esențiale și ajutând la conservarea patrimoniului natural și a biodiversității.

A respecta **autenticitatea socio-culturală a comunităților gazdă**, pentru a conserva patrimoniul cultural construit și viu și valorile tradiționale, și pentru a contribui la înțelegerea și toleranța inter-culturală.

A asigura **operațiuni economice viabile pe termen lung, oferind beneficii socio-economice tuturor părților interesate care sunt distribuite în mod echitabil**, inclusiv oportunități stabile de angajare și de câștigare a veniturilor și servicii sociale comunităților gazdă, și contribuind la atenuarea sărăciei.

OBIECTIVELE TURISMULUI SUSTENABIL

Organizații care reglementează sau se ocupă de turismul durabil la nivel global:

- Organizația Mondială a Turismului a Națiunilor Unite (UNWTO sau WTO)
- Consiliul Global pentru Turism Sustenabil (GSTC) - organizație independentă, neutră, non-guvernamentală, non-profit, înregistrată în SUA

<https://www.unwto.org/>

<https://www.gstcouncil.org/>

Criteriile Consiliului Global pentru Turism Sustenabil (GSTC)

Acestea servesc drept standarde globale de bază pentru durabilitate în călătorii și turism.

Sunt rezultatul unui efort mondial de a dezvolta un limbaj comun despre durabilitate în turism.

Criteriile Consiliului Global pentru Turism Sustenabil (GSTC)

Oferă acreditare pentru 2 seturi de criterii:

- a. **Criterii de destinație** pentru managerii de destinații;
- b. **Criterii industriale** pentru hoteluri;
- c. **Criterii industriale** pentru operatorii de tururi

Acestea constau în 4 piloni:

- a. Management durabil;
- b. Impacturi socio-economice;
- c. Impacturi culturale;
- d. Impacturi asupra mediului (inclusiv consumul de resurse, reducerea poluării și conservarea biodiversității și peisajelor).

Criteriile Consiliului Global pentru Turism Sustenabil (GSTC)

Exemple:

Practici și materiale durabile: folosește practici și materiale locale potrivite și durabile.

- Materialele, practicile și meșteșugurile locale au fost folosite în construcții și design acolo unde a fost practicabil și potrivit.
- Plantele native și endemice obținute din surse durabile au fost folosite în amenajări și decorațiuni, evitând speciile exotice și invazive.
- Plantele au fost selectate pentru capacitatea lor de a tolera condiții predominante sau anticipate, de exemplu plante rezistente la secetă
- Au fost folosite design, materiale și practici de construcție durabile în clădiri, cu certificare corespunzătoare acolo unde a fost posibil.
- Deșeurile de la construcție sunt sortate și eliminate într-un mod ecologic.

Criteriile Consiliului Global pentru Turism Sustenabil (GSTC)

Exemple:

Acces pentru toți: asigură accesul și informațiile pentru persoanele cu nevoi speciale, acolo unde este cazul.

- Site-urile, clădirile și activitățile sunt accesibile pentru persoanele cu dizabilități fizice și alte nevoi speciale, în funcție de natura operațiunii.
- Se furnizează informații clare și precise despre nivelul de accesibilitate.
- Accesibilitatea este certificată sau verificată cu experți/corpuri de utilizatori relevanți.

Pentru toate Criteriile GSTC pentru Industrie vizitează

<https://www.gstcouncil.org/gstc-criteria/gstc-industry-criteria/>

Misiunea Criteriilor GSTC:

- Să servească drept linii directoare de bază pentru afacerile de toate mărimile pentru a deveni mai durabile și pentru a ajuta afacerile să aleagă programe de turism durabil care îndeplinesc aceste criterii globale;
- Să ofere un acces mai mare pe piața în creștere a produselor durabile, servind drept ghidare atât pentru călători, cât și pentru agențiile de călătorie în alegerea furnizorilor și a programelor de turism durabil;
- Să ajute consumatorii să identifice programele și afacerile de turism durabil solide;
- Să servească drept numitor comun pentru mass-media de informare pentru a recunoaște furnizorii de turism durabil;
- Să ajute certificarea și alte programe voluntare să se asigure că standardele lor îndeplinesc un nivel de bază larg acceptat;
- Să ofere programelor guvernamentale, non-guvernamentale și din sectorul privat un punct de plecare pentru dezvoltarea cerințelor de turism durabil;
- Să servească drept linii directoare de bază pentru organele de educație și formare, cum ar fi școlile de hoteluri și universitățile.

Criteriile Consiliului Global pentru Turism Sustenabil (GSTC)

Deoarece destinațiile turistice au fiecare propria cultură, mediu, obiceiuri și legi, Criteriile sunt concepute pentru a fi adaptate la condițiile locale și completate de criterii suplimentare pentru locația și activitatea specifice.

Criteriile reprezintă un minimum, nu maximum.

Criteriile GSTC indică ceea ce ar trebui să se facă, nu cum să se facă sau dacă obiectivul a fost atins. Acest rol este îndeplinit de indicatorii de performanță, materialele educaționale asociate și accesul la instrumente de implementare, toate acestea fiind un complement indispensabil al Criteriilor GSTC.

Carta Europeană pentru Turismul Durabil (ECST) în Parcuri

- propriile criterii de acreditare ale UE

3 părți (amintind de diviziunea Criteriilor GSTC):

1. **Destinații durabile**
2. **Afaceri locale de turism durabil**
3. **Operatori de tururi durabile**

O gamă largă de acțiuni ale afacerilor pot afecta impactul asupra mediului, inclusiv:

- folosirea produselor prietenoase cu mediul;
- încurajarea clienților să respecte mediul în acțiunile lor pe proprietate și în natură;
- angajarea în activități de economisire a energiei și a apei;
- reducerea, reciclarea și gestionarea deșeurilor.

Concluzii

Sustenabilitatea și performanța afacerii sunt legate și au ambele un impact pozitiv una asupra celeilalte!

Sustenabilitatea este văzută ca un atu al afacerii sau un vehicul pentru avantajul competitiv!

Ecoturismul

Este un segment al turismului durabil.

Este mai concentrat pe descoperirea ecosistemelor și implică participarea activă a populațiilor locale și a turiștilor la conservarea biodiversității. Este practicat în natură, în grupuri mici, în cadrul unor structuri mici.

Conform UNWTO:

Ecoturismul se referă la formele de turism care au următoarele caracteristici:

- Toate formele de turism bazate pe natură în care principala motivație a turiștilor este observarea și aprecierea naturii, precum și a culturilor tradiționale predominante în zonele naturale.
- Conține caracteristici educative și de interpretare.
- Este în general, dar nu exclusiv organizat de operatori de turism specializați pentru grupuri mici.
- Partenerii furnizori de servicii la destinații tind să fie afaceri mici, deținute local.

Mai mult pe www.unwto.org

Conform UNWTO:

Ecoturismul se referă la formele de turism care au următoarele caracteristici:

- Minimizează impactul negativ asupra mediului natural și socio-cultural.
- Sprijină întreținerea zonelor naturale care sunt folosite ca atracții de ecoturism prin:
  1. Generarea de beneficii economice pentru comunitățile gazdă, organizațiile și autoritățile care gestionează zonele naturale în scopuri de conservare;
  2. Oferirea de oportunități alternative de angajare și venituri pentru comunitățile locale;
  3. Creșterea conștientizării privind conservarea activelor naturale și culturale, atât printre localnici cât și printre turiști.

Mai mult pe www.unwto.org

66

Ecoturismul reprezintă **călătoriile responsabile** în zonele naturale care **conservă mediul, susțin bunăstarea populației locale și implică interpretare și educație** atât pentru vizitatori, personal cât și pentru comunitățile locale.

Conform Societății Internaționale de Ecoturism (TIES):

Definiția conform Proiectului Yeti:

“

O formă de recreere și călătorie responsabilă care valorizează natura, conservarea patrimoniului, cultura și educația, promovând întâlniri și împărtășirea experiențelor umane. Contribuie la protecția mediului și la bunăstarea populațiilor locale

Consensul industriei este că ecoturismul este mai concentrat pe conservarea ecologică și educarea călătorilor despre medii locale și împrejurimile naturale, în timp ce turismul durabil se concentrează pe călătorii care au un impact minim asupra mediului și comunităților locale.

Mai precis, ecoturism unește:

1. conservarea naturii;
2. bunăstarea comunităților locale;
3. educația;
4. călătorii durabile.

ecoturism

Organizații de Ecoturism

Organizații Naționale de Ecoturism: majoritatea țărilor au cel puțin una!

Ecoturism Australia

- prima societate de ecoturism (înființată în 1991);
- certificarea lor ECO a fost primul program de certificare națională de ecoturism din lume;
- standardele lor industriale și recunoscute de Consiliul Global pentru Turism Durabil (GSTC).

Ecoturism Australia

<https://www.ecotourism.org.au>

Societatea de Ecoturism Suedeză

<https://naturesbestsweden.com>

**THE
INTERNATIONAL
ecotourism
SOCIETY**

Societatea Internațională de Ecoturism

<https://ecotourism.org>

UNWTO & UNEP (Programul de Mediu al ONU) & peste 1.000 de participanți din 132 de țări au venit cu Declarația Quebec privind Ecoturismul

Mai mult pe <https://www.gdrc.org>

Aceasta are 6 secțiuni adresate către:

- guverne la nivel local, regional și național;
- sectorul privat;
- ONG-uri, instituții academice și de cercetare
- agenții interguvernamentale, internaționale financiare și de dezvoltare
- comunități locale și indigene
- Summitul Mondial pentru Dezvoltare Durabilă (WSSD)

Focus pe zonele naturale

- experiență directă și personală a naturii;
- are loc în natură;
- bazat pe exploatarea caracteristicilor sale geomorfologice, biologice, fizice și culturale.

Accentul pe zona naturală este esența planificării, dezvoltării și gestionării ecoturismului!

Interpretarea produsului de ecoturism

- ecoturismul atrage turiștii care doresc să interacționeze cu mediul natural și să își lărgescă cunoștințele, înțelegerea, și considerarea în privința acestuia;
- cei care dezvoltă sau coordonează activitățile de ecoturism trebuie să ofere un nivel corespunzător de înțelegere a valorilor naturale și culturale ale zonelor vizitate;
- interpretarea înseamnă mai mult decât doar livrarea de informații, ci oferirea unei experiențe și o invitație la reflecție;

Interpretarea produsului de ecoturism

- turistul trebuie să dezvolte o **relație personală cu peisajul natural și cultural**;
- informațiile furnizate trebuie să fie corecte;
- creează experiențe interpretative memorabile care ajută la ridicarea nivelului de sensibilitate față de problemele de mediu, sociale și culturale ale sitului și comunităților locale;
- este important să se acorde membrilor comunităților locale acces la informații și interpretare.

Sustenabilitatea Mediului

- activitățile de ecoturism trebuie să respecte practicile de sustenabilitate - acesta este minimul necesar!
- activitățile de ecoturism, precum și planificarea lor, trebuie să ofere **cele mai bune practici de turism în ceea ce privește conservarea mediului natural și activitățile de dezvoltare durabilă;**
- activitățile de turism trebuie să fie planificate și desfășurate astfel încât să aibă un impact redus asupra mediului natural;
- **ecoturismul are loc pentru a conserva și evidenția mediul natural și cultural.**

Ecoturismul ajută la conservarea naturii

Ecoturismul nu numai că evită daunele, dar contribuie pozitiv la conservarea zonelor naturale (de exemplu, oferind ajutor financiar pentru restaurarea zonelor naturale, colectând deșeurile lăsate în urmă de turiști, contribuind la organizațiile de conservare a naturii etc.).

Ecoturismul ca aport constructiv în dezvoltarea comunităților locale

- ecoturismul oferă un aport durabil în dezvoltarea comunităților locale;
- comunitățile locale fac adesea parte din produsul de ecoturism;
- beneficiile ecoturismului trebuie să revină în mare măsură comunităților locale (prin utilizarea de ghizi locali, cumpărarea de bunuri și servicii locale, și utilizarea amenajărilor locale etc.).
- activitățile de ecoturism și planificarea lor trebuie să asigure o reducere a impactului negativ asupra respectivei comunități locale și asupra stilului lor de viață;
- mai mult, activitățile trebuie să ofere un aport constructiv și pe termen lung în aceste comunități (ecoturismul trebuie, de asemenea, să evidențieze componenta culturală a zonei vizitate și să furnizeze un aport pentru conservarea acesteia).

Accesibilitate

Ecoturistul ar trebui proiectat pentru a fi disponibil pentru persoane cu diferite abilități (inclusiv dizabilități).

ACTIVITĂȚI DE ECOTURISM

- drumeții;
- observarea faunei (inclusiv observarea semnelor și urmelor de animale);
- observarea florei;
- observarea păsărilor;
- ciclism;
- călărie;
- tururi culturale;
- activități acvatice;
- activități de iarnă (ski de fond, mersul cu rachetele de zăpadă, săniuș);
- tururi foto;
- tururi gastronomice și vinicole;
- agroturismul atâta timp cât fermele respectă practicile de sustenabilitate și ecologice etc.

ACTIVITĂȚI DE ECOTURISM

Alte activități pot fi incluse atâta timp cât impactul negativ asupra mediului natural sau cultural este minim.

Vânătoarea sau activitățile motorizate off-road nu sunt ecoturism.

CONCLUZII

Ecoturismul se referă la o gamă largă de activități bazate pe natură și cultura locală.

Motivația principală a turistului este
de a observa, înțelege, învăța și se bucura de natură și obiceiurile locale.

Scopul activităților de ecoturism este de a ajuta la conservarea
și protejarea mediului natural.

Ecoturismul:

- ajută la conservarea și protejarea mediului natural;
- oferă educație în ceea ce privește natura, ridicând gradul de conștientizare printre turiști și comunitățile locale;
- are un impact negativ minimal asupra mediului natural și socio-cultural;
- contribuie la bunăstarea comunităților locale;
- proprietate locală și inițiativă locală;
- afaceri la scară mică;
- utilizarea resurselor umane locale.

CONCLUZII

Simplu spus, ecoturismul este despre

călătorii care lasă destinațiile naturale mai bune, nu mai rele.

